

Arkeologisk förundersökning 2005

Bunkeflostrand – del av 21:2 och 21:3

*Bunkeflo socken i Malmö stad
Skåne län*

Malmö Kulturmiljö
Enheten för Arkeologi
Rapport 2008:050

Bo Friman

Malmö Kulturmiljö

Box 406

201 24 Malmö

Tel: 040-34 44 75

Besöksadress: Malmöhusvägen 3

www.malmo.se/kulturmiljo

Arkeologisk förundersökning 2005

Bunkeflostrand – del av 21:2 och 21:3

Bunkeflo socken i Malmö stad. Skåne län

Enheten för Arkeologi Rapport 2008:050

Författare: Bo Friman

Grafisk form: Anders Gutehall

ISSN: 1653-4948

© Malmö Kulturmiljö 2008

Undersökningens bakgrund och resultat

Inledning

Med anledning av planerad villabebyggelse har Malmö Kulturmiljö genomfört en arkeologisk förundersökning inom fastigheterna Bunkeflostrand del av 21:2 och del av 21:3, Bunkeflo socken, Malmö Stad. Förundersökningen utfördes på uppdrag av Länsstyrelsen i Skåne län (dnr: 431-29478-05), på beställning av Skanska Nya Hem. Fältarbetet utfördes under perioden 051018–051028. Exploateringsytan omfattade 50 600 m² varav sammanlagt 6 717 m² schaktades. Undersökningen genomfördes av Bo Friman och Åsa Björklund.

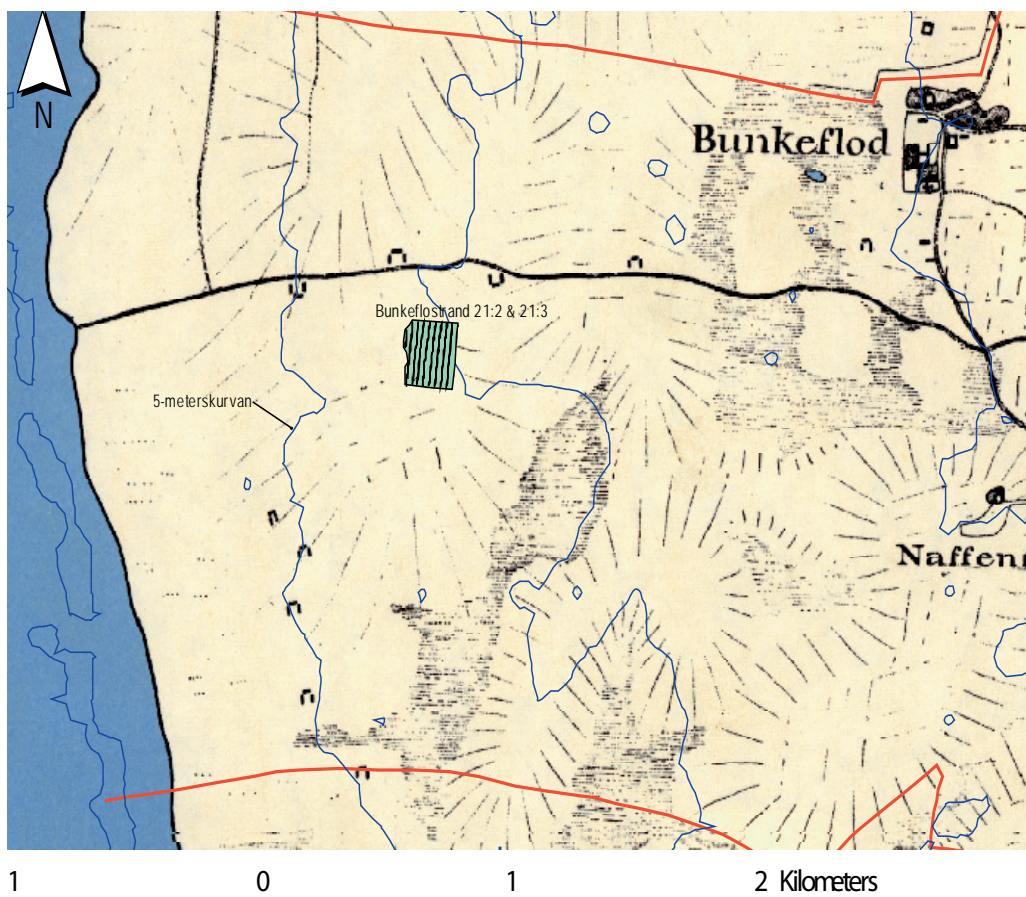

Figur 1. Schaktad yta inom undersökningsområdet taget mot NV. Foto Åsa Björklund.

Topografi och fornlämningsmiljö

Undersökningsområdet ligger i sydöstra delen av Bunkeflostrand, sydväst om Gottorps gård, och gränsar i norr, öster och söder till åkermark. Väster därom växer ett nytt bostadsområde fram på tidigare åkermark. Undersökningsområdet var beläget drygt en kilometer öster om den nuvarande strandlinjen och kan betecknas som strandnära och flack. Marknivån stiger något svagt österut och höjden över havet varierar mellan 7–9 meter. Ca 400 meter västerut löper 5-meterskurvan, den forna strandlinjen för Litorinahavets högsta vattennivå. Drygt 500 meter åt sydost har det funnits en större våtmark (figur 2).

Matjordstäckets är drygt 0,30 meter tjockt över hela ytan. I den nordvästra delen, på ett ca 10 500 m² stort område, förekommer ett ca 0,20 meter tjockt sandlager mellan matjordstäckets och underlaget. Underlaget består av varierande grad sandig och lerig silt, och i de västra delarna av området förekommer större sandiga partier.

Figur 2. Den Skånska Rekognosceringskartan från 1812–20 med undersökningsområdet samt 5-meterskurvan markerad.

I nordvästra delen av området skar undersökningsområdets västra gräns igenom den centrala delen av den borttagna bronsåldershögen "Bomhög". Den undersöktes och borttogs av Riksantikvarieämbetet 1973 (RAÄ 5). Fem skelettgravar (yngre järnålder), fyra brandgravar (bronsålder) och en silverskatt (vikinga-tid) registrerades och undersöktes. Väster om högen påträffades ytterligare en skelettgrav (yngre järnålder) samt en avfallsgrop (mellanneolitikum) under själva högen (Nagy 1976:4f). Året därpå fann Riksantikvarieämbetet en flatmarksgrav (romersk järnålder), en brunn (1600–1800-tal) samt sju härdar (RAÄ 5:2) söder om högen.

Norr om undersökningsområdet har Malmö Museer, Stadsantikvariska avdelningen gjort ett flertal arkeologiska undersökningar i Ängslättområdet under ledning av Ulf Almqvist (MHM 6925) och Raimond Thörn (MHM 7297, 7376, 7394 och 7675) i perioder mellan åren 1986 och 1992. Framst gropar men även härdar och stolphål undersöktes. Det daterbara materialet, bestående av flinta och keramik, gav tidigneolitiska och allmänt neolitiska dateringar (Thörn 1989:4ff, 1991:5ff, Thörn 1992:3ff). De neolitiska aktiviteterna i området förstärks ytterligare av en lösfyndssamling med bl.a. en slipad, spetsnackig yxa (RAÄ 22) samt en stenåldersboplats (RAÄ 23).

Hösten 1999 gjordes en utredning sydväst om undersökningsområdet (MHM 12584). Här framkom bl.a. en stolphålsrad efter ett möjligt neolitiskt hus. I området tillvaratogs även ytfunnen neolitisk flinta och streckornerad keramik. I anslutning till forna Bomhög framträdde flera sotiga gropar samt stolphål efter odefinierade konstruktioner (Friman 2000). I samband med utredning och förundersökning under åren 2001 och 2002 strax norr om Bomhög (MHM 12887, MK 83) framkom bl.a. gropar, stolphål och ett kulturlager rikt på slagen flinta i ytan (Brusling & Streijffert 2001; Carlson 2002).

Hösten 2003 gjordes en angränsande utredning sydväst om undersökningsområdet inom fastigheten Bunkeflostrand 1:7 (MK 168). Endast ett ytterst begränsat antal anläggningar, diffusa och svårdefinierade till karaktären, framkom. Bland fynden fanns dock ett neolitiskt spånfragment (Winkler 2004).

En arkeologisk utredning genomfördes också hösten 2003 inom Bunkeflostrand 15:1 (MK 162) ca 700 meter sydväst om undersökningsområdet, med påföljande förundersökning året därpå inom delar av fastigheten (MK 224). Ett flertal yxor och yxfragment samt markanta förekomster av bearbetad flinta i delar av området framkom under utredningen. Vid förundersökningen framkom förmodade neolitiska hägnader, gropar, varav en förmodad neolitisk offergrop, samt ett hus, troligen medeltid eller yngre. (Kishonti 2003; muntl. Karina Hammarstrand Dehman).

Drygt 600 meter sydöst om undersökningsområdet ligger en inventerad stenåldersboplats, RAÄ 15:1 Bunkeflo sn, där rikliga mängder av slagen flinta har påträffats. Ett par hundra meter väster härom ligger fyndplatsen för en omfattande lösfyndssamling, RAÄ 14:1 Bunkeflo sn, innehållande över trettio olika flintföremål med dateringar från neolitikum till äldre bronsålder.

Under sommaren 2005 gjordes en arkeologisk utredning inom undersökningsområdet. Det påträffades lämningar av allmän förhistorisk karaktär i samtliga sökschakt men med en förtätning i NV delen (Björklund 2005).

Syfte och metod

Utifrån undersökningsplanen var syftet med förundersökningen att närmare fastställa lämningarnas ålder, art, karaktär och bevarandegrad samt att ytterligare avgränsa de vid utredningen påträffade anläggningarna (Björklund & Gruber 2005).

Utifrån resultaten från utredningen schaktades tre större utvidgningar inom undersökningsområdet (schakt A–C) fram. Dessutom gjordes förtätningar av utredningsschakten i västra delen av området genom dragning av nya (schakt D–H). I merparten av de anläggningar som tolkades som gropar togs makrofossilprov i syfte att eventuellt få ett dateringsunderlag.

Undersökningsresultat

Undersökningsresultatet kan betecknas som magert och tangerade i stort sett vad som framkom under utredningen. Det framkom spridda stolphål som inte kunde kopplas till någon konstruktion, utan endast berättar att aktiviteter har ägt rum på platsen under förhistorien. I fem av groparna framkom slagen flinta av neolitisk karaktär. Dock kan den inte dateras närmare. Det mest intressanta var fyndet av en liten skivyxa i matjorden. Yxfyndet visar på att aktiviteter från troligen tidigneolitikum har ägt rum här. Resultatet från tidigare undersökningar i området bekräftar denna slutsats.

Schakt	Stolphål	Gropar	Utgår	Antal
A	12	2	3	17
B	8	2	3	13
C		1	1	1
D		1		1
F		1		1
2	6	1	2	7
3			2	
4	1		2	1
6		1		1
Summa	27	9	11	59

Tabell 1. Inmätta anläggningar inom undersökningsområdet. Schakt 2–4 samt 6 utgör utredningsschakt.

Figur 3. Översikt över schakten. Siffror markerar utredningsschakt medan bokstäver markerar förundersökningsschakt. Skala 1:1500.

Strandängarna och våtmarkerna vid kusten i södra delen av Malmö har under förhistorien utgjort goda betesmarker för boskap. Möjligen kan de spridda stolp-hålen ha utgjort rester efter hägnader. Möjligen ska även de fåtaliga groparna kopplas till aktiviteter i samband med djurhållning. Hittills har dock ingen förhistorisk bebyggelse påträffats i kustzonen. Mycket tyder på att man har bott längre inåt land medan kusten har varit en viktig resurs för fiske och bete. Havet har dessutom utgjort en viktig kommunikationsled. Detta har främst markerats genom uppförande av gravplatser som t.ex. Bomhög.

Referenser

Opublicerat

- Almqvist, U. 1986. *Ängslätt, Bunkeflo sn. MHM 6925*. Rapport. Malmö Museer.
- Björklund, Å. 2006. Arkeologisk utredning. *Bunkeflostrand. Del av fastigheterna 21:2 och 21:3, Bunkeflo socken i Malmö stad, Skåne län*. Rapport 2006:016. Malmö Kulturmiljö.
- Björklund, Å & Gruber, A. 2005. *Undersökningsplan för arkeologisk förundersökning inom fastigheten Bunkeflostrand del av 21:2 och del av 21:3, Bunkeflo sn, Malmö kommun*. Malmö Kulturmiljö.
- Brusling, A. & Streijffert, M. 2001. *Bunkeflostrand 6:37, Bunkeflo sn. MHM 12887*. Arkeologisk utredning. Rapport. Stadsantikvariska avdelningen. Kultur Malmö.
- Carlson, Å. 2002. *Rapport över arkeologisk förundersökning. Bunkeflostrand 6:37*. Malmö kommun.
- Friman, B. 2000. *Bunkeflostrand 1:94, Bunkeflo sn. MHM 12584*. Arkeologisk utredning. Rapport. Stadsantikvariska avdelningen. Kultur Malmö.

- Nagy, B. 1976. *Fornlämning 5 Bronsåldershög Bunkeflo, Bunkeflo sn Skåne*. Rapport 1976 B 30. Riksantikvarieämbetet.
- Thörn, R. 1989. *Ängslätt, Bunkeflo sn. MHM 7297*. Antikvarisk kontroll. Rapport. Malmö Museer.
- Thörn, R. 1991. *Ängslätt Syd, Bunkeflo sn. MHM 7376*. Arkeologisk utredning. Rapport. Malmö Museer.
- Thörn, R. 1991. *Ängslätt Industriområde, Bunkeflo sn. MHM 7394*. Arkeologisk utredning. Rapport. Malmö Museer.
- Thörn, R. 1991. *Ängslätt bolagsmark, Bunkeflo sn. MHM 7675*. Antikvarisk kontroll. Malmö Museer.
- Thörn, R. 1992. *Ängslätt Syd (Vintrie 21:2 m.fl.), Bunkeflo sn., RAÄ 23. MHM 7376*. Arkeologisk slutundersökning. Rapport. Malmö Museer.
- Kishonti, I. 2003. *Rapport över arkeologisk utredning av Bunkeflostrand 15:1, Bunkeflo sn, Malmö kommun*.
- Winkler, M. 2004 *Rapport över arkologisk utredning av Bunkeflostrand 1:7 Bunkeflo sn, Malmö kommun, Skåne län*. Malmö Kulturmiljö 2004.

Muntliga uppgifter

Hammarstrand Dehman, K.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer: 431-29478-05
 Malmö Kulturmiljös diarienummer: ..... KN-KFÖ 2005/3086-731
 Inventarienummer: ..... MK 292
 Arkivnummer: S02:133

Län: ..... Skåne
 Kommun: ..... Malmö
 Socken: ..... Bunkeflo
 Fastighet: ..... 21:2 och 21:3

Ekonomiska kartans blad: ..... Malmö 2C:23
 X koordinat: 1494,1
 Y koordinat: 1371,9
 M ö.h.: 7-9

Fältarbetstid: 051018-051028
 Antal arbetsdagar: 9
 Antal arkeologtimmar: 128
 Antal maskintimmar: 30

Exploateringsyta: ..... 50 600 m²
 Undersökt yta: ..... 6 717 m²

Platschef: ..... Bo Friman
 Personal: ..... Åsa Björklund
 Uppdragsgivare: ..... Skanska Nya Hem

Tidigare undersökningar: ..... AU (MK 276)

